

UCHWAŁA Nr SO-5/0954/254/2024

**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2024 roku**

**w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Dobra
za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. w osobach:

Przewodnicząca: Zofia Ligocka
Członkowie: Renata Konowalek
Anna Krzymińska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Dobrej sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną z uwagą wyrażoną w pkt I.5 uzasadnienia

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Dobra za 2023 rok załączone do zarządzenia Burmistrza Dobrej Nr RO.0050.23.2024 z dnia 28 marca 2024 roku w sprawie przedstawienia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Dobra za 2023 rok i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 3 kwietnia 2024 roku.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej, uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2023 roku. Skład Orzekający stwierdził co następuje:

I. 1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

W części opisowej zawarto informację o planowanych i wykonanych dochodach oraz wydatkach w podziale na dochody bieżące i majątkowe oraz wydatki bieżące i majątkowe, a także zaprezentowano przychody i rozchody budżetu.

Część tabelaryczna sporządzona została w układzie odpowiadającym treści uchwały budżetowej.

Przedstawiono m.in.:

- plan i wykonanie dochodów i wydatków budżetu oraz dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami,
- wykonanie planu dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
- wykonanie wydatków majątkowych,
- przychody i rozchody budżetu,
- wykonanie dochodów opłat i kar za korzystanie ze środowiska i wydatków finansowanych z tych dochodów,
- wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań

związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

- wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatków finansowanych z tych środków,
- wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań dofinansowanych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- wykonanie planu finansowego funduszu sołeckiego.

Zamieszczono także zestawienie zmian w należnościach/zaległościach/nadpłatach w 2023 roku w stosunku do końca 2022 roku,

2. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Dobra za 2023 r. zamknął się deficytem w wysokości 3.919.371,99 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 2.649.424,66 zł, bowiem:

- a) dochody zrealizowano w wysokości 49.463.545,88 zł, co stanowi 92,75% planu, w tym:
- dochody bieżące wykonano w kwocie 34.872.756,60 zł, tj. 101,40% planu,
 - dochody majątkowe wykonano w kwocie 14.590.789,28 zł, tj. 77,04% planu,
- b) wydatki zrealizowano w wysokości 53.382.917,87 zł, co stanowi 95,36% planu, w tym:
- wydatki bieżące wykonano w kwocie 33.427.343,59 zł, tj. 93,20% planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 19.955.574,28 zł, tj. 99,23% planu,

Burmistrz w sprawozdaniu nie poinformował jakie były przyczyny wykonania budżetu w 2023 roku z deficytem na poziomie wyższym niż planowano w budżecie. Skład Orzekający ustalił na podstawie danych wynikających ze sprawozdania Rb-NDS, iż zwiększony deficyt został sfinansowany przychodami z posiadanej nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych, które nie zostały w całości zaplanowane w uchwale budżetowej na 2023 r.

Ze sprawozdania wynika, że wykonane dochody bieżące są wyższe od wykonanych wydatków bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

3. W roku sprawozdawczym Gmina dysponowała przychodami budżetu w wysokości 9.548.489,59 zł, w tym:

- z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 4.614.400,48 zł, które w budżecie 2023 r. planowano zaangażować w kwocie 653.362,55 zł, a faktycznie zostały zaangażowane w wysokości 1.344.735,88 zł,
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.664.422,11 zł, które w budżecie 2023 r. zostały zaangażowane w kwocie 304.969,11 zł,
- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.269.667,00 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie 2023 r.

Natomiast rozchody Gmina zrealizowała w wysokości 578.574,00 zł (100,00% planu) z tytułu spłaty kredytów i pożyczek.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Z analizy treści tabeli Nr 3.8 obejmującej przychody i rozchody budżetu wynika, że przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych wykazane w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniu Rb-NDS zostały zawyżone o środki określone jako „*Uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji*” wykazane w kolumnie plan w wysokości 68.880,00 i w kolumnie wykonanie w wysokości 2.428.333,00 zł, które winny stanowić część nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych (§ 957).

4. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy na 31 grudnia 2023 r. wynosiło 1.312.253,00 zł, co stanowi 2,65% wykonanych dochodów.

Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. ustalono, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 1.153.213,97 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły, co potwierdza również sprawozdanie Rb-Z.

5. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi (rozdz. 90002) wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: 1.345.287,47 zł (plan: 1.325.095,00 zł) i 1.134.500,05 zł (plan: 1.376.051,81 zł). Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (§ 0490) w 2023 r. wyniosły 1.338.700,81 zł.
W części tabelarycznej podano dane o wykonanych dochodach i wydatkach związanych z realizacją zadania obejmującego gospodarowanie odpadami komunalnymi w szczególności paragrafów klasyfikacji budżetowej, a w części opisowej zamieszczono zagregowane dane o poniesionych wydatkach w ramach grup wydatków obejmujących kilka paragrafów. W części opisowej sprawozdania nie podano żadnych objaśnień dotyczących zrealizowanych dochodów i poniesionych wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym nie poinformowano jakie koszty poniesiono na odbiór i transport odpadów, a jakie na ich zagospodarowanie, w jakiej wysokości poniesiono wydatki na obsługę administracyjną systemu, czy ponoszono wydatki na finansowanie edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz czy ponoszono wydatki na utrzymanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c wraz z objaśnieniami. W opiniowanym sprawozdaniu nie podano również informacji, czy z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi finansowano fakultatywne wydatki na: wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz na sfinansowanie kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. wydatki o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zatem w odniesieniu do wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wymogi określone w wyżej cytowanym przepisie nie zostały wypełnione. Wskazując na powyższe Skład Orzekający formułuje w tej części uwagę.
6. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 121.073,62 zł (rozdz. 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 93.206,56 zł (rozdz. 75618 § 0480) oraz z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 27.660,68 zł (rozdz. 75618 § 0270).
7. W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) wysokości 3.886,24 zł (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) oraz poinformowano o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w dz. 900 rozdz. 90026 § 4300 (tabela Nr 3.17 do sprawozdania) w wysokości 3.886,24 zł z opisem „*Monitoring zrehabilitowanego gminnego składowiska odpadów komunalnych w m. Chrapczew*”. Skład Orzekający zauważa, że wydatki poniesione na utrzymanie zamkniętego składowiska odpadów nie wpisują się w katalog zadań

związanych z finansowaniem ochrony środowiska określony z art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) obejmujący zadania wymienione w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 ustawy Prawo ochrony środowiska.

8. Przedstawiono zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w szczególności działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej. Dane te nie wskazują jednakże projekty realizowano i w których projektach wprowadzano zmiany planowanych wydatków.
9. W sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok zawarto informację o stopniu zaawansowania realizacji poszczególnych programów wieloletnich – wg stanu na 31 grudnia 2023 r., ale tylko w ujęciu finansowym. Brak natomiast informacji o zaawansowaniu rzeczowym oraz o zaciągniętych zobowiązaniach w związku z realizacją planowanych przedsięwzięć wieloletnich, tj. danych o wykorzystaniu planowanych limitów zobowiązań.
10. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

- II. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Gminy Dobra na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane dotyczące przysługujących Gminie praw własności gruntów w podaniem powierzchni i wartości, w tym oddanych użytkowania wieczyste oraz informacje o ilości budynków mieszkalnych i niemieskalnych administrowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej. Następnie zamieszczono informacje o zmianach jakie nastąpiły w zakresie posiadanych nieruchomości (nabycie i zbycie).

W informacji przedstawiono dane o dochodach uzyskanych z mienia, które są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdania z wykonania budżetu oraz o wartości składników majątku będących w użytkowaniu jednostek podległych.

Opiniowana informacja nie obejmuje wszystkich składników mienia gminy, w tym danych o środkach trwałych w budowie (stan na początek 2023 r. roku wynikający z bilansu na koniec 2022 roku wynosi 1.637.706,19 zł) i zwiększeniu majątku gminy w trakcie roku wynikającego z zakończonych inwestycji, a także o udziałach w spółkach prawa handlowego.

Z uwagi na powyższe Skład Orzekający ocenił, że informacja o stanie mienia komunalnego nie w pełni odpowiada dyspozycji przepisu art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności Skład Orzekający orzekł jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/Zofia Ligocka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.